

آزاده مرد

۳-

دل آزده شد پادشاهی کبیر
 ز گردن کشی بر وی آشفته بود
 که زور آزمای است بازوی جاه
 مصالح نبود این سخن گفت، گفت:
 ز زندان نترسم که یک ساعت است
 حکایت به گوشِ ملک باز رفت
 نداند که خواهد در این حبس مرد
 بگفتا به خسرو بگو ای غلام
 که دنیا همین ساعتی بیش نیست
 به دودِ دلِ خلق خود را مسوز
 به بیداد کردن جهان سوختند
 چو مردی نه بر گور نفرین کنند
 که گویند لعنت بر آن کاین نهاد
 که بیرون کنندش زبان از قفا
 کزین هم که گفتی ندارم هراس
 که دام که ناگفته داند همی
 گرم عاقبت خیر باشد چه غم

شنیدم که از نیک مردی فقیر
 مگر بر زبانش حقی رفته بود
 به زندان فرستادش از بارگاه
 ز یاران کسی گفتیش اندر نهفت
 رسانیدن امرِ حق طاعت است
 همان دم که در خُفیه این راز رفت
 بخندید که ظنِ بیهوده بُرد
 غلامی به درویش برد این پیام
 مرا بارِ غم بر دلِ ریش نیست
 منه دل بر این دولتِ پنج روز
 نه پیش از تو بیش از تو اندوختند
 چنان زی که ذکرت به تحسین کنند
 نباید به رسمِ بد آیین نهاد
 بفرمود دل تنگ روی از جفا
 چنین گفت مردِ حقایق شناس
 من از بی زبانی ندارم غمی
 اگر بی نوایی برم وَ ستم

Disobedience	نافرمانی، تکبر	گردن کشی
Court	دربار	بارگاہ
Position, status	مقام، شان و شوکت	جاه
Absurd thought	فضول گمان	ظن بیهودہ
Wounded heart	زخمی دل	دل ریش
Smoke	دھواں، بھاپ کا نکلنا	دود
Cruelty	ظلم	بیداد
Displeased	ناراض	دل تنگ
Nap of the neck	گردن سے پکڑنا (زخرہ)	قفا
Fear	خوف	هراس

Exercise پرسش

Answer the following questions.

۱۔ درج ذیل سوالوں کے جواب لکھیے۔

- ۱۔ پادشاه از چہ کسی آزرده شد؟
- ۲۔ یکی از یاران مردِ فقیر بہ او چہ گفت؟
- ۳۔ آن نیک مرد در جواب چہ گفت؟
- ۴۔ آن گاہ کہ تهدیدِ شاہ بہ مردِ زندانی رسید، چہ گفت؟
- ۵۔ بہ فرمودہ پیامبر بزرگ، برترین جہاد چیست؟

